

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲
تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷
پیوست:

حضرت آیت‌الله احمد جنتی
دییر محترم شورای نگهبان

سلامُ علیکم

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۹۷) قانون آیین‌نامه
داخلی مجلس شورای اسلامی «لایحه موافقتنامه معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی و تجاری
بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری هند» که در تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۵ تصویب شده
است، به شرح پیوست ارسال می‌گردد.

محمد باقر قالیباف

دیرخانه شورای نگهبان
۱۹/۱۱/۲۱
۱۴۰۳/۱۱/۱۵
کد پرونده

شماره ثبت:
تاریخ ثبت:
ساعت ورود:

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

مأمور: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

پیش:

لایحه موافقتنامه معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری هند

ماده واحده - لایحه موافقتنامه معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری هند مشتمل بر یک مقدمه و سی و دو ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره - رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای این قانون یا اصلاح آن الزامی است.

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

پیغام

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقنامه معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی و تجاري
بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری هند

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری هند (که از این پس طرفها نامیده می‌شوند)؛

با در نظر گرفتن اهمیت گسترش روابط دوستانه خود در تمام زمینه‌های مورد علاقه متقابل؛
به‌ویژه در زمینه همکاری قضائی، بر پایه احترام به حاکمیت ملی و اصل عمل متقابل؛
با تصدیق نیاز به تسهیل گسترده‌ترین سطح معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی و
تجاری (که از این پس معاضدت حقوقی نامیده می‌شود)؛
به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱

تساوی در برابر قانون

۱. اتباع یک طرف در قلمرو طرف دیگر از همان حمایت قضائی برخوردار خواهند بود که اتباع آن طرف برخوردارند و حق دسترسی به مراجع قضائی آن طرف را با همان شرایطی خواهند داشت که اتباع آن طرف دارا هستند.
۲. مفاد بند پیشین این ماده درباره اشخاص حقوقی که در قلمرو هریک از طرفها مطابق با قوانین ملی آن واقع شده و به ثبت رسیده‌اند نیز جاری خواهد بود.

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیت:

ماده ۲

دامنه شمول موافقتنامه

۱. طرف‌ها به منظور ارائه گسترده‌ترین سطح معارضت حقوقی متقابل به یکدیگر، در چهارچوب معاد این موافقتنامه و مطابق با قوانین مربوطه داخلی خود، تمامی اقدامات لازم را در کلیه امور مدنی و تجاری به عمل خواهند آورد.
۲. معارضت حقوقی متقابل، از جمله موارد زیر را در بر می‌گیرد:
 - (الف) أخذ ادله از طريق درخواست كتبی مشتمل بر:
 - (۱) ثبت اظهارات شهود و كارشناسان؛
 - (۲) مساعدت در حاضر کردن اشخاص برای ادای شهادت و کمک به ثبت جريان اظهارات؛
 - (۳) ارائه اطلاعات و اصل یا رونوشت مصدق اسناد و سوابق مربوطه؛
 - (۴) معاینه محل و ارائه ادله طبق درخواست؛
 - (۵) اتيان سوگند جهت ادای شهادت؛
 - (ب) تهيه، شناسايي يا بررسی اسناد، سوابق، نمونه‌های مرتبط با ادله مورد تقاضا و ارائه شده توسط شخصی که مدارک وی به موجب ردیف یک و دو بالا أخذ گردیده است.
 - (پ) شناسايي و اجرای تصميمات قضائي در امور مدنی و تجاری، شامل اما نه محدود به موارد زير:
 - (۱) اجرای احکام، سازش‌نامه‌ها، قرارهای مربوط به پرداخت نفقة و آرای داوری؛
 - (۲) توقيف اموال توسط مراجع قضائي؛
۳. اين موافقتنامه بر هرگونه حقوق و تعهدات طرف‌ها بر اساس ديگر معاهدات و موافقتنامه‌ها لطمه وارد نخواهد كرد.
۴. اين موافقتنامه همچنین بر هر درخواست معارضت حقوقی متقابل مرتبط با هر موضوع مدنی يا تجاری که قبل از لازم‌الاجرا شدن آن مطرح شده باشد، اعمال خواهد گردید.

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیت:

ماده ۳

مراجع مرکزی و تصدیق اسناد

۱. درخواست معارضت حقوقی متقابل بر اساس این موافقتنامه از طریق مراجع مرکزی طرفها پس از تصدیق توسط مرجع مرکزی طرف ارسال کننده درخواست، انجام خواهد شد.
۲. مرجع مرکزی در جمهوری اسلامی ایران وزارت دادگستری و در جمهوری هند، اداره کل امور حقوقی وزارت قانون و دادگستری خواهد بود.
۳. تمامی اسناد مرتبط با معارضت حقوقی متقابل توسط مرجع قضائی طرف درخواست کننده رسماً مهر و امضا خواهد شد.
۴. تمامی درخواست‌ها و اسناد به زبان طرف درخواست کننده به انضمام ترجمه مصدق انگلیسی فرستاده خواهد شد.
۵. مراجع مرکزی طرف‌ها بلافاصله بعد از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، نام، نشانی و جزئیات تماس مرجع یا شخص مربوط را که درخواست معارضت حقوقی متقابل به موجب این موافقتنامه برای آن ارسال خواهد شد به یکدیگر اطلاع خواهند داد.
۶. مراجع مرکزی به منظور اهداف این موافقتنامه از طریق مجاری سیاسی (دیپلماتیک) با یکدیگر در ارتباط خواهند بود.

ماده ۴

درخواست معارضت حقوقی متقابل

۱. مراجع قضائی هر طرف می‌توانند مطابق با مقررات قانونی آن طرف از طریق درخواست کتبی از مراجع قضائی صلاحیتدار طرف دیگر أخذ ادله در موضوعات مدنی و تجاری را درخواست نمایند.
۲. درخواست کتبی حاوی موارد زیر خواهد بود:
 - الف) نام و عنوان مرجع صلاحیتدار طرف درخواست کننده؛
 - ب) نام و عنوان مرجع صلاحیتدار طرف درخواست شونده، در صورت وجود؛
 - پ) نام، نام خانوادگی و نام پدر، تابعیت، شغل، نشانی و محل سکونت دائمی طرف‌های رسیدگی؛
 - ت) معارضت مورد درخواست و هدف از درخواست آن؛

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷
مأمور: ۱۸۲/۷۷۰۱۲
پیش:

ث) حقایق پرونده‌ای که برای آن درخواست ادله می‌شود و تمامی اطلاعات ضروری مرتبط با آن از جمله متن قوانین مربوطه؛

ج) ادله‌ای که قرار است تحصیل شود؛

چ) نام و نشانی شخصی که مورد تحقیق قرار خواهد گرفت؛

ح) دلایل و جزئیات قاعده‌یا اصلی خاص که طرف درخواست کننده خواهان رعایت آن است، از جمله لزوم ادای سوکند یا ارائه سند مصدق؛

خ) جزئیات و دلایل هر آئین یا شرط خاصی که طرف درخواست کننده پیگیری آن را ترجیح می‌دهد؛

د) تعیین مدت زمان مطلوب برای ارائه معارضت حقوقی متقابل؛

ذ) هر اطلاعات لازم دیگر برای اجرای صحیح درخواست‌های معارضت حقوقی متقابل.

۳. در صورت لزوم، فهرست سؤالاتی که باید از شهود یا دیگر افراد مورد نظر پرسیده شود یا ذکر موضوعاتی که در خصوص آنها باید تحقیقات به عمل آید و اسناد مرتبط با آن ادله یا موضوعات باید ضمیمه درخواست کتبی شود.

ماده ۵

اجرای درخواست معارضت حقوقی متقابل

۱. درخواست معارضت حقوقی در سریعترین زمان ممکن و طبق قوانین طرف درخواست‌شونده اجرا خواهد شد. درخواست مشروط بر اینکه مخالف قوانین طرف درخواست‌شونده نباشد، می‌تواند مطابق با الزامات یا شیوه مشخص شده در درخواست اجرا شود.

۲. طرف درخواست‌شونده به منظور حضور طرف‌های دعوی یا نمایندگان آنها در محل، در صورت درخواست، طرف درخواست کننده را از موعد و محل اجرای درخواست مطلع خواهد نمود. همچنین در صورت درخواست طرف درخواست کننده، اطلاعات مربوط به اجرای معارضت حقوقی متقابل می‌تواند مستقیماً در اختیار طرف‌های دعوی قرار داده شود.

۳. پس از اجرای معارضت حقوقی متقابل مورد درخواست، طرف درخواست شونده، سوابق و اوراق معارضت به همراه اسناد ناشی از آن را برای طرف درخواست کننده باز خواهد گرداند. در

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

مأمور: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

پیش:

صورت عدم اجرای معاهده حقوقی و قضایی، طرف درخواست‌شونده درخواست را با ذکر دلایل عدم اجرای درخواست مذکور مسترد خواهد کرد.

۴. رسیدگی‌های قضائی که پیرو درخواست ارائه شده بر اساس مفاد این موافقتنامه انجام گرفته‌اند دارای همان اثر حقوقی هستند که رسیدگی‌های قضائی مرجع صلاحیت‌دار طرف درخواست‌کننده واجد آن می‌باشد.

۶ ماده

ابلاغ احضاریه و استناد قضائی

۱. درخواست ابلاغ احضاریه و سایر استناد قضائی بر اساس قوانین داخلی طرف درخواست‌شونده انجام خواهد شد.

۲. چنانچه ابلاغ انجام نشود، طرف درخواست‌شونده بی‌درنگ طرف درخواست‌کننده را از دلایل آن مطلع خواهد نمود.

۳. چنین تلقی خواهد شد که ابلاغ احضاریه و سایر استناد قضائی به موجب این موافقتنامه، همان‌طور انجام شده است که در قلمرو طرف درخواست‌کننده ابلاغ می‌گردد.

۴. ابلاغ از طریق امضای مخاطب بر تصویر استناد یا اوراق قضائی، یا از طریق گواهی صادره توسط مقام صلاحیت‌دار مشتمل بر نام مخاطب، تاریخ و نحوه ابلاغ و در صورت عدم ابلاغ، دلایل آن تأیید خواهد شد.

۵. تصویری از امضای مخاطب بر گواهی که ابلاغ را تایید می‌کند از طریق مرجع مرکزی برای طرف درخواست‌کننده ارسال خواهد شد.

۷ ماده

استفاده از مجاری دیپلماتیک

مقام سیاسی (دیپلماتیک) یا مأمور کنسولی هر یک از طرف‌ها برای کمک به رسیدگی قضائی که در قلمرو کشوری آغاز شده است که او نمایندگی آن را بر عهده دارد، می‌تواند در قلمرو طرف

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

۱۸۲/۷۷۰۱۲

پیش:

دیگر بدون اجبار یا استفاده از اقدامات قهریه نسبت به اتباع طرفی که او نمایندگی آن را بر عهده دارد بهأخذ ادلہ یا ابلاغ استناد قضائی مبادرت نماید.

ماده ۸

احضار شاهد یا کارشناس

۱. در موارد تحت شمول این موافقتنامه، چنانچه طرف درخواست‌کننده حضور شاهد یا کارشناسی را نزد مراجع قضائی خود ضروری بداند، باید ضرورت حضور آنها را در درخواست ذکر نماید و طرف درخواست‌شونده آن شاهد یا کارشناس را به این منظور دعوت خواهد نمود.
۲. طرف درخواست‌شونده طرف درخواست‌کننده را از پاسخ شاهد یا کارشناس درخصوص موضوعات مذکور در بند (۱) این ماده مطلع خواهد نمود.
۳. طرف درخواست‌کننده حق‌الرحمه، هزینه‌های سفر و اقامت شاهد یا کارشناس را که در درخواست احضاریه، حضور وی ذکر شده پرداخت خواهد کرد.
۴. چنانچه شاهد یا کارشناس به هر دلیل قادر به حضور نباشد، بنابر درخواست، ادلہ وی از طریق دستگاههای دیداری و شنیداری (ویدیو کنفرانس) یا هر وسیله مجاز دیگر به موجب قوانین طرف درخواست‌شونده، ثبت خواهد گردید.
۵. شاهد یا کارشناسی که به موجب احضاریه نزد مراجع قضائی طرف درخواست‌کننده حاضر می‌گردد، هر تابعیتی که داشته باشد، برای جرایم مرتکب شده قبل از ورود به قلمرو طرف درخواست‌کننده تحت تعقیب یا مجازات قرار نخواهد گرفت.
۶. مصونیت شاهد یا کارشناس مورد اشاره در بند (۵) این ماده، پانزده روز بعد از زمان اعلام مراجع صلاحیتدار طرف درخواست‌کننده مبنی بر عدم ضرورت حضور وی، خاتمه خواهد یافت. این محدودیت زمانی شامل دوره‌ای نخواهد گردید که شاهد یا کارشناس، به هر دلیل موجه نتواند قلمرو طرف درخواست‌کننده را ترک کند.

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیت:

ماده ۹

هزینه‌ها

- هزینه‌های ارائه معاضدت‌های حقوقی متقابل به عهده طرف درخواست‌شونده خواهد بود، مگر در صورتی که طرفها به نحو دیگری توافق کنند. در هر حال، طرف درخواست‌شونده حق دارد بازپرداخت مخارج و هزینه‌هایی را تقاضا نماید که به واسطه بکارگیری یک شیوه خاص یا مترجم همزمان بنابر درخواست متحمل شده است.
- در مواردی که تأیید شود هزینه ارائه معاضدت حقوقی متقابل زیاد است طرفها از قبل در مورد شرایط آن و شیوه پرداخت توافق خواهند نمود.

ماده ۱۰

امتناع از انجام معاضدت حقوقی متقابل

- چنانچه طرف درخواست‌شونده اجرای معاضدت حقوقی متقابل مورد درخواست را مخالف حاکمیت ملی، امنیت ملی، نظم یا سیاست عمومی یا دیگر منافع اساسی یا در تضاد با قانون اساسی یا قوانین داخلی خود تشخیص دهد، می‌تواند اجرای درخواست را رد نماید.
- به این دلیل که درخواست متضمن دلایل حقوقی کافی در حمایت از ماهیت دعوا نیست، ابلاغ رد نخواهد شد.
- هرگاه ابلاغ رد شود طرف درخواست‌شونده بی‌درنگ طرف درخواست‌کننده را از دلایل آن مطلع خواهد نمود.

ماده ۱۱

معافیت از پرداخت تأمین

- اتباع یک طرف در قلمرو طرف دیگر تحت شرایط یکسان و به میزان مشابه با اتابع آن طرف، از پرداخت تأمین معاف می‌باشند.

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیوست:

۲. اتباع و اشخاص حقوقی یک طرف در قلمرو طرف دیگر تحت شرایط یکسان و به میزان مشابه با اتباع و اشخاص حقوقی آن طرف، از سپردن تأمین برای طرح دعوى در محاکم یا دیگر مراجع حقوقی معاف می‌باشند.

۱۲ ماده

معاضدت حقوقی رایگان

اتباع هر یک از طرفها در قلمرو طرف دیگر مطابق با قوانین آن، در انتفاع از معاضدت حقوقی رایگان در محاکم و رجوع به سایر مراجع صلاحیتدار از حقوق و امتیازات یکسان با اتباع طرف میزبان بهره‌مند خواهند گردید.

۱۳ ماده

معافیت از هزینه‌های دادرسی

۱. اتابع هر یک از طرفها که در قلمرو طرف دیگر سکونت دارند مطابق با قوانین طرف مربوطه از همان معافیت‌های هزینه دادرسی برخوردار خواهند بود که اتابع آن طرف تحت شرایط یکسان از آن برخوردار هستند.

۲. گواهی مربوط به وضعیت و توانایی مالی موضوع بند (۱) بالا توسط مراجع صلاحیتدار طرفی که فرد متلاضعی گواهی مزبور در قلمرو آن اقامت دائم دارد، صادر خواهد شد.

۳. مرجع صلاحیتدار که درباره تقاضای معافیت از پرداخت هزینه‌های دادرسی تصمیم‌گیری می‌کند، محق خواهد بود در صورت لزوم از مراجع صادرکننده گواهی معافیت، خواستار اطلاعات تکمیلی اضافی شود.

۱۴ ماده

اهلیت قانونی

۱. در اختلافاتی که اهلیت قانونی فرد محل پرسش است، محاکم طرفی که فرد در زمان طرح دعوى تابعیت آن را دارد صلاحیت تصمیم‌گیری خواهند داشت.

۲. اهلیت قانونی شخص حقیقی طبق قوانین دولت متبوع آن تعیین خواهد شد.

۳. اهلیت قانونی شخص حقوقی طبق قوانین دولتی تعیین خواهد شد که شخص حقوقی در قلمرو آن تأسیس شده است.

۱۵ ماده

فوت و مفقودالاثر شدن

۱. اگر در جریان اجرای درخواست به موجب این موافقتنامه، فوت یا مفقودالاثر شدن یکی از اتباع طرف درخواست‌کننده که در قلمرو طرف درخواست‌شونده سکونت دارد، واقع گردد و طرف درخواست‌شونده از آن مطلع شود، اطلاعات مزبور در اختیار مرجع مرکزی طرف درخواست‌کننده قرارخواهد گرفت.

۲. در خصوص شناسایی فرد به عنوان مفقود یا متوفی و نیز در موضوع اثبات واقعه فوت، مراجع طرفی صلاحیت تصمیم‌گیری خواهند داشت که بر اساس آخرین اطلاعات، فرد در زمان حیات در قلمرو آن بوده است.

۳. مراجع صلاحیتدار طرف مربوطه تنها در صورت درخواست افرادی می‌توانند تصمیم‌گیری نمایند که مدعی ارتباط یا داشتن منافع با فرد متوفی یا مفقود می‌باشند.

۴. در مورد موضوعات مندرج در بندهای (۲) و (۳)، مراجع صلاحیتدار طرفهای مربوطه قوانین داخلی خود را اعمال خواهند نمود.

۱۶ ماده

قیمت و سرپرستی

۱. در امور راجع به قیمت و سرپرستی اتباع محجور هر یک از طرفها که در قلمرو طرف دیگر سکونت دارند، قوانین و مقررات کشور اتباع مزبور حاکم خواهد بود.

۲. در صورتی که اتباع محجور هر یک از طرفها در قلمرو طرف دیگر دارایی و اموالی را در تملک داشته باشند، مراجع صلاحیتدار طرفی که دارایی و اموال مزبور در آنجا قرار دارد، اقدامات لازم را طبق قوانین و مقررات خود برای حفظ منافع اشخاص مذکور به عمل خواهند آورد و بدون تأخیر مرجع صلاحیتدار طرف دیگر را از اقدامات خود مطلع خواهند کرد.

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیش: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیت:

۲۰ ماده

سایر صلاحیت‌های دادگاه

در خصوص موضوعات زیر به جز اموال غیر منقول، دادگاههای طرف‌ها دارای صلاحیت خواهند بود:

- الف) چنانچه خوانده در زمان اقامه دعوی در قلمرو آن طرف اقامت یا سکونت داشته باشد.
- ب) یا چنانچه خوانده در زمان اقامه دعوی، مکان یا شعبه‌ای با ماهیت تجاری یا صنعتی یا پیشه‌ای برای کسب درآمد در قلمرو آن طرف داشته باشد و دعوی با آن فعالیت مرتبط باشد.
- پ) یا به موجب توافقی به هر شکل بین خواهان و خوانده، تعهدات قراردادی منجر به دعوی در قلمرو آن طرف، اجرا می‌شود یا باید اجرا شود.
- ت) یا در صورت مسئولیت غیرقراردادی، فعل تخلف در قلمرو آن طرف ارتکاب یافته باشد.
- ث) یا خوانده به هر شکلی صلاحیت دادگاه را پذیرفته باشد.
- ج) یا هرگونه درخواست دستور موقت، چنانچه دادگاههای یک طرف به موجب مفاد این موافقتنامه صلاحیت رسیدگی به دعواهای اصلی را داشته باشند.

۲۱ ماده

امور موضوعی حکم

به شرط رعایت مفاد این موافقتنامه، دادگاه طرفی که از آن خواسته شده است حکمی را شناسایی یا اجرا کند هنگام بررسی مبانی صلاحیتی که دادگاه طرف دیگر آن را اعمال نموده به امور موضوعی مذکور در حکم مقید خواهد بود که مبنای صلاحیت هستند، مگر آنکه حکم مذکور غیابی صادر شده باشد.

۲۲ ماده

عدم شناسایی احکام

حکم در موارد زیر شناسایی و اجرا نمی‌شود:

- الف) چنانچه نهایی نباشد؛
- ب) قابل اجرا نباشد؛

شماره:

۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ:

۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیت:

- پ) توسط دادگاه صلاحیتدار صادر نشده باشد؛
- ت) متنضم ادعایی مبنی بر نقض هر کدام از قوانین جاری یا مخالف با اصول قانون اساسی، حاکمیت، امنیت یا اصول نظم عمومی طرف درخواست‌شونده باشد؛
- ث) با قواعد طرف درخواست‌شونده در زمینه نمایندگی قانونی از محجورین تعارض داشته باشد؛
- ج) حکم غایبی صادر شده و ابلاغ به طرف غایب طبق قواعد قابل اعمال در کشور وی به نحو مقتضی صورت نگرفته باشد؛
- چ) در نتیجه تقلب به دست آمده باشد؛
- ح) دعوایی که حکم در مورد آن صادر شده است نزد یکی از دادگاههای آن طرف بین همان طرفها و در رابطه با همان موضوع در حال رسیدگی باشد و آن دعوا در دادگاههای طرف اخیر در تاریخی قبل از طرح دعوا در دادگاه طرف صادرکننده حکم مطرح شده باشد، به شرط آنکه دادگاهی که دعوا در آن مطرح شده است برای رسیدگی و صدور حکم صلاحیت داشته باشد یا اینکه حکمی توسط دادگاه یک کشور ثالث بین همان طرفها و در مورد همان موضوع صادر شده و توسط طرف درخواست‌شونده شناسایی شده باشد.

۲۳ ماده

آین شناسایی یا اجرای حکم

آین مربوط به شناسایی حکم یا اجرای آن طبق قوانین طرف درخواست‌شونده خواهد بود.

۲۴ ماده

عدم بازبینی ماهیت احکام

۱. مقام قضائی صلاحیتدار طرف درخواست‌شونده برای شناسایی یا اجرای حکم بدون بررسی ماهیت دعوی، خود را محدود به بررسی انطباق حکم با شرایط مندرج در این موافقنامه خواهد نمود.

شماره: ۱۸۲۷۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیوست:

۲. مقام قضائی صلاحیتدار طرف درخواست شونده، اگر قوانین آن ایجاب کند، در اجرای حکم اقدامات لازم را برای اطلاع‌رسانی آن به شخص مربوطه به همان صورتی انجام خواهد داد که اگر حکم در قلمرو خود صادر می‌شد، انجام می‌گرفت.

۳. اگر اجرای قسمتی از حکم قابل تقسیم باشد تصمیم به اجرای تمام یا قسمتی از حکم امکان‌پذیر است.

۲۵ ماده

اسناد ضمیمه درخواست شناسایی

درخواست شناسایی و یا اجرای حکم با مدارک زیر همراه خواهد بود:

الف) تصویر رسمی از حکم؛

ب) گواهی قطعیت و قابل اجرا بودن حکم، چنانچه مراتب در خود حکم تصریح نشده باشد؛

پ) در مورد احکام غیابی، تصویر مصدق احضاریه یا سایر اسنادی که نشان دهد خوانده به نحو مقتضی احضار شده است؛

ت) سندی که ثابت کند نمایندگی از سوی طرفی از دعوی که فاقد اهلیت است به نحو مقتضی انجام شده است.

۲۶ ماده

تصمیمات داوری

۱. سازش‌نامه دعوایی که بین طرف‌ها حاصل شده باشد و به تأیید دادگاه صلاحیتدار هر یک از طرف‌ها طبق قوانین ملی آن طرف رسیده باشد، در قلمرو طرف دیگر پس از احراز عدم مغایرت آن با مفاد قوانین جاری، مقررات قانون اساسی، حاکمیت، امنیت، نظام یا سیاست عمومی طرف درخواست شونده شناسایی و اجرا خواهد شد.

۲. طرفی که درخواست شناسایی یا اجرای سازش‌نامه را دارد، باید تصویر رسمی آن و گواهی صادره از دادگاه مبنی بر میزان تحقیق سازش‌نامه را ارائه کند.

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیت:

۲۷ ماده

تسلیم درخواست شناسایی

طرف‌های دعوا می‌توانند درخواست شناسایی و اجرای احکام دادگاه و سازشنامه‌ها را مستقیماً به دادگاه صلاحیتدار طرف درخواست‌شونده ارائه کنند.

۲۸ ماده

وضعیت احکام شناسایی شده

احکامی که شناسایی یا اجرا می‌شوند دارای همان اثربخشی خواهند بود که احکام صادره دادگاه‌های طرف درخواست‌شونده در قلمرو خود دارا می‌باشند.

۲۹ ماده

آرای داوری

۱. آرای داوری صادر شده در قلمرو هر یک از طرف‌ها در قلمرو طرف دیگر شناسایی و اجرا خواهد شد.

۲. علاوه بر شرایط مقرر در ماده ۲۴، آرای داوری تنها در صورت تحقق شرایط زیر قابل اجرا خواهند بود:

الف) موضوع مشابه طبق قوانین طرفی که در قلمرو آن درخواست اجرا شده است، قابل ارجاع به داوری باشد.

ب) رأی بر اساس موافقتنامه داوری یا شرط داوری میان طرف‌ها صادر شده باشد.

پ) ترکیب هیأت داوری طبق موافقتنامه داوری یا شرط داوری طرف‌ها و مطابق با قوانین طرفی باشد که داوری در قلمرو آن انجام شده است.

ت) طرف‌ها نسبت به انتصاب داور یا جریان داوری به نحو مقتضی اطلاع یافته باشند.

ث) رأی در کشور مبدأ نهایی شده باشد.

۳. طرف درخواست‌کننده شناسایی و اجرای رأی، تصویر رأی به انضمام تأییدیه مقام قضائی صلاحیتدار طرف درخواست‌کننده مبنی بر قابل اجرا بودن رأی را ارائه خواهد نمود.

شماره: ۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیوست:

۴. تصویر مصدق توافق بین طرفهای دعوی مبنی بر اختیار داوران برای تصمیم‌گیری در مورد اختلاف نیز ارائه خواهد شد.

۳۰ ماده

حل و فصل اختلافات

هرگونه اختلافی که در اجرا و تفسیر این موافقتنامه بروز نماید از طریق مشورت و مذاکره متقابل حل و فصل خواهد شد.

۳۱ ماده

مشورت

مراجع مرکزی طرفها در زمانهای مورد توافق متقابل برای اجرای بهتر این موافقتنامه مشورت خواهند نمود. مراجع مرکزی طرفها همچنین می‌توانند در مورد اقدامات عملی که ممکن است برای تسهیل اجرای موافقتنامه ضرورت داشته باشند، توافق نمایند.

۳۲ ماده

لازم الاجرا شدن، اصلاح و خاتمه

۱. این موافقتنامه منوط به تصویب است و طبق تشریفات قانونی که در قوانین اساسی و داخلی طرفها مشخص گردیده است به تصویب خواهد رسید و از تاریخ وصول آخرین اطلاعیه ارائه شده از مجرای سیاسی (دیپلماتیک) به وسیله هر یک از طرفها به طرف دیگر مبنی بر انجام تمام تشریفات قانونی لازم جهت لازم الاجرا شدن این موافقتنامه، به مدت نامحدود لازم الاجرا خواهد گردید.

۲. این موافقتنامه می‌تواند با رضایت متقابل طرفها اصلاح شود. هر اصلاحیه مشمول همان رویه‌های تصویب در بند ۱ فوق است.

۳. هر یک از طرفها می‌تواند به این موافقتنامه خاتمه دهد. خاتمه موافقتنامه در پایان شش ماه از تاریخ اعلام خاتمه به طرف دیگر نافذ خواهد شد.

باخته

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

۱۸۲/۷۷۰۱۲

تاریخ:

۱۴۰۳/۱۱/۱۷

پیغام:

برای گواهی مراتب بالا، امضایندگان زیر که از سوی دولت‌های متبع خود به طور مقتضی
مجاز شده‌اند این موافقتنامه را امضا نموده‌اند.

این موافقتنامه در دهلهی نو در تاریخ ۱۸ خرداد ۱۴۰۱ هجری شمسی، مطابق با ۸ ژوئن ۲۰۲۲،
در دو نسخه اصلی هر کدام به زبان‌های فارسی، هندی و انگلیسی تنظیم گردید که تمامی متون از اعتبار
یکسان برخوردارند. با این حال، در صورت اختلاف، متن انگلیسی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

از طرف دولت

جمهوری هند

از طرف دولت

جمهوری اسلامی ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده‌واحده و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و سی
و دو ماده که گزارش آن توسط کمیسیون قضائی و حقوقی به صحن مجلس تقدیم شده بود، در جلسه
علنی روز دوشنبه مورخ پانزدهم بهمن‌ماه یکهزار و چهارصد و سه مجلس شورای اسلامی به تصویب
رسید.

محمد باقر قالیباف

AGREEMENT
ON MUTUAL LEGAL ASSISTANCE
IN CIVIL AND COMMERCIAL MATTERS
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA

Preamble

The Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Republic of India (hereinafter referred to as the Parties):

Considering the importance of expanding their friendly relationship in all areas of mutual interest, especially judicial cooperation, based on respect for national sovereignty and the principle of reciprocity;

Recognizing the need to facilitate the widest measure of mutual legal assistance in civil and commercial matters (hereinafter referred to as MLA);

Have agreed as follows:

Article 1

Equality before Law

1. Nationals of one Party shall, in the territory of the other Party, enjoy the same judicial protection as nationals of the other Party, and shall have the right to access to judicial authorities of the other Party under the same conditions as those for the nationals of the other Party.

3. Provisions of the preceding paragraph of this Article shall also apply to legal persons located and incorporated in the territory of either Party in accordance with its national laws.

Article 2

Scope of Agreement

1. The Parties shall take all necessary measures in all civil and commercial matters aimed at rendering valid measures of mutual legal assistance to each other within the framework of the provisions of this Agreement in accordance with their respective domestic laws.
2. MJA shall include, among other things, the following:
 - a) taking of evidence, by means of letters of request, including:
 - (i) recording of statements of the witnesses and experts;
 - (ii) assisting in bringing both persons to testify and helping the ongoing recording of statements;
 - (iii) submitting the information and the original or the authenticated copy of the relevant documents and records;
 - (iv) inspecting the site and submitting the evidence in accordance with the letters of request;
 - (v) submission of oath to witness;
 - (vi) production, identification or examination of documents, records, samples relevant to the evidence requested and submitted by the person whose evidence is taken under sub paragraphs (i) and (ii) above;
- (b) service of summons and other judicial documents or processes;
- (c) recognition and enforcement of judicial decisions in civil and commercial cases including but not limited to:

دفتر مذاہت دولت

- (i) execution of decrees, settlements, maintenance orders and arbitral awards;
- (ii) seizure of property by judicial authorities;

3. This Agreement shall be without prejudice to any rights and obligations of the Parties pursuant to other treaties and agreements.

4. This Agreement shall also apply to any request for mutual legal assistance relating to any civil or commercial matters arising prior to its entry into force.

Article 3

Central Authorities and Authentication of Documents

1. Request for MLA under this Agreement shall be made through the central authorities of the Parties, duly authenticated by the central authority forwarding the request.

2. In the Islamic Republic of Iran, the Central Authority is the Ministry of Justice and in the Republic of India, the central authority is the Department of legal affairs, Ministry of Law and Justice.

3. All documents in connection with the MLA shall be officially signed and sealed by the judicial authority of the Requesting Party.

4. All requests and documents shall be sent in the language of the Requesting Party and shall be accompanied by an authenticated translation into English.

5. Immediately after the entry into force of this Agreement, the Central Authorities of the Parties shall communicate to each other the name, address and contact details of the concerned authority or person to whom the requests for MLA under this Agreement shall be addressed/forwarded.

6. The Central Authorities shall communicate with one another through diplomatic channels for the purposes of this Agreement.

Article 4

Request of IMLA

1. The judicial authorities of a Party may in accordance with the provisions of the law of that Party, request for the taking of evidence in civil and commercial matters by means of letter of request addressed to the competent judicial authorities of the other Party.

2. The letter of request shall include the following:

- (a) name and title of the Competent Authority of the Requesting Party;
 - (b) name and title of the Competent Authority of the Requested Party, if available;
 - (c) names, surnames and father's names, nationalities, occupations, (expenses, surnames and father's names, nationalities, occupations, address and permanent place of residence of the parties to the proceedings;
 - (d) assistance sought and the objective of seeking such assistance;
 - (e) fact of the case for which the evidence is required and all necessary information related thereto including the text of relevant laws;
 - (f) evidence to be obtained;
 - (g) name and address of the person to be examined;
 - (h) reasons and details of a specific rule or principle which the Requesting Party wants to be observed, among them necessity of oath-taking or submitting authenticated document;
 - (i) details of any particular procedure or requirement that the Requesting Party prefers to be followed and reasons thereof;
 - (j) specifying the optimum time-limit for providing I.M.L.A.;
 - (k) any other information required for proper execution of I.M.L.A. requests.
3. Where deemed necessary the letters of request, shall be accompanied by a list of interrogatories to be put to the witnesses or other persons involved or the statement of the subject matter about which they are to be examined and the documents relevant to such evidence or statement.

Article 5

Execution of MLA Requests

1. Request for MLA shall be executed as expeditiously as possible and in accordance with the laws of the Requested Party. The request may be executed in accordance with any requirements/manner specified in the request if not incompatible with the laws of the Requested Party.
2. The Requested Party shall, upon request, inform the Requesting Party of time and place of execution of the request, in order that the parties to the case or their representatives may be present there. The information regarding the execution of MLA may be sent directly to the parties to the case, if the Requesting Party so requests;
3. After executing the requested MLA, the Requested Party shall return the records and papers of the assistance as well as the documents resulted from the assistance to the Requesting Party. In case the legal and judicial assistance cannot be executed, the Requested Party shall return the request stating the reasons for not complying with the said request.
4. Judicial proceedings performed pursuant to the request made under the provisions of this Agreement shall have the same legal effect as it is performed by a Competent Authority of the Requesting Party.

Article 6

Service of Summons and Judicial Documents

1. A request for service of summons and other judicial documents shall be done according to the domestic laws of the Requested Party.
2. Whenever the service is not effected, the Requested Party shall forthwith notify the Requesting Party the reasons thereof.
3. The summons and other judicial documents so served pursuant to this Agreement shall be deemed to have been served in the territory of the Requesting Party.

1. In cases that fall within the scope of this Agreement, if the Requesting Party requires the appearance of a witness or an expert before the judicial authorities, it must state the necessity of their presence in the request and the Requested Party shall invite that witness or expert to this effect.

2. The Requested Party shall inform the Requesting Party of the ready availability of the witness or the expert with regard to the matters mentioned in the witness or the expert with regard to the matters mentioned in paragraph 1 of this Article.

Summons a Witness or an Expert.

Article 8

A diplomatic officer consider agent of either Party may, in the territory of the other Party take evidence and serve judicial documents without compilation or use of any coercive measures of the Party which he represents. In aid of judicial proceeding commenced in the territory of the State which he serves.

Use of Diplomatic Channels

Article 7

4. The service shall be proved either by the signature of the addressee or the copy of the judicial document of power or by a certificate issued by a Competent Authority stating the name of the addressee, the date and mode of service, and where such service could not be effected the reasons thereof.
5. A copy of the signature of the addressee on a certificate proving delivery shall be sent to the Requesting Party through the Central Authority.

3. The Requesting Party shall pay the fee, travel and accommodation expenses of the witness or expert which is mentioned in the request of summons for his/her appearance.
4. If a witness or expert is unable to appear for any reason, his evidence may be recorded, if so requested, by the means of video conferencing or any other mode permissible under the laws of the Requested Party.
5. The witness or expert, appearing on a summons before the judicial authorities of the Requesting Party, whatever his/her nationality, shall not be made subject to any prosecution or punishment for the offences committed prior to his/her entrance into the territory of the Requesting Party.
6. The immunity of the witness or the expert, mentioned in paragraph 5 of this Article, shall be terminated after 15 days as of the date when the Competent Authorities of the Requesting Party inform him/her that his/her presence is no longer required. This time-limit does not include the period during which the witness or expert could not leave the territory of the Requesting Party for any justifiable reasons.

Article 9

Costs

1. The costs of providing of MLA shall be borne by the Requested Party, unless otherwise agreed between the Parties. However the Requested Party shall have the right to seek reimbursement of the cost and expenses incurred due to use of a special procedure or interpreters on account of the request.
2. In case the costs of provision of MLA proves to be heavy, the Parties shall in advance agree on the terms thereto and the way of payment.

Article 10

Refusal to Execute MLA

1. If the Requested Party considers that the execution of M.L.A sought is prejudicial to its national sovereignty, national security, public order or policy or other essential interests or it is contrary to its constitution or domestic laws, it may refuse to execute the request.
2. Service may not be refused on the ground that the request does not show sufficient legal grounds supporting the merits of the suit.
3. Whenever the service is refused, the Requested Party shall forthwith notify the Requesting Party of the reasons thereof.

Article 11

Exemption from Payment from Security

1. The nationals of one Party shall be exempt in the territory of other Party from payment of security under the same conditions and to the same extent as nationals of their Party.
2. The nationals and legal persons of one Party, shall be exempt in the territory of other Party from deposit of security for filing as claim before the courts or other legal authority under the same conditions and the same extent as nationals and legal persons of that Party.

Article 12

Free Legal Assistance

Nationals of either of the Parties shall, in accordance with the laws of the respective Party, enjoy the same rights and privileges in benefiting from free legal assistance in courts and in referring to other Competent Authorities in the territory of the other Party as the nationals of that Party.

دفتر مشت دولت

Article 13

Exemption from Legal Fees

1. Nationals of either of the Parties living in the territory of the other Party shall, in accordance with the laws of the respective Party, enjoy the same legal fees exemptions, as the nationals of that Party would, under the same conditions, enjoy.
2. The certificate to which the financial status and ability referred to in paragraph 1 above shall be issued by the Competent Authorities of the Party in which territory the exempted person applying for such certificate has permanent domicile.
3. The Competent Authority, who decides on the application for exemption from paying litigation expenses, shall have right to inquire from the authorities who issue the exemption certificate, additional complementary information, if needed.

Article 14

Legal Capacity

1. In disputes involving the question of legal capacity of a person, the courts of the Party of which that person is a national at the time of institution of the suit shall be competent to decide.
2. The legal capacity of the natural person shall be determined by the laws of his/her respective State.
3. The legal capacity of the entity/person shall be determined by the laws of the State in the territory of which such entity has been established.

Article 15

Death and Untraceability

1. Where during/in the process of execution of a request under this Agreement the fact of death or untraceability of a national of the

Requesting Party living in the territory of the Requested Party comes to the notice of the Requested Party, that information shall be provided to the Central Authority of the Requesting Party.

2. In matters of recognizing of a person as missing or deceased and in matters of establishing the fact of death, the authorities of the Party in whose territory the person was at the time when he was alive, according to latest data, shall be competent to decide.
3. The Competent Authorities of the Party concerned may proceed with their determination only on the request of persons who claim relations or interest with the deceased or missing person.
4. In cases of matters provided by paragraph 2 and 3, the Competent Authorities of the concerned Parties shall apply its domestic laws.

Article 16

Guardianship and Supervision

1. In matters related to guardianship and supervision of nationals of either Party without legal capacity living in the territory of the other Party, the laws and regulations of the country of such nationals shall govern.
2. In case the national of either Party without legal capacity possesses any assets and properties in the territory of the other Party, the Competent Authorities of the Party in which these assets and properties are located, shall take necessary measures, according to their laws and regulations, to safeguard the interests of such persons and shall without delay inform the Competent Authority of the other Party of their measures.
3. The Party of which the person without legal capacity is a national, may ask the Competent Authority of the other Party for implementation of affairs related to the guardianship and supervision of such person, living in the territory of that Party, or whose assets are located there. The other

Party, while accepting the request, shall apply its own laws and regulations.

Article 17

Attendance of the Representatives of the Parties to the case

The representatives of each of the Parties to the case can be present in the relevant place at the time of the rendering of judicial assistance in civil cases, by the consent of the other Party.

Article 18

Recognition of and Execution of Decrees

1. Each of the Parties shall, in accordance with its laws, recognize and/or executive decrees passed by the courts of the other Party in civil, commercial and personal matters, including civil judgments related to criminal cases.
2. The term "decree" as used in this Agreement, whatever its designation, means any decision rendered in judicial proceedings by a court of the Parties.
3. This Agreement shall not apply to interim or provisional measures, rendered by a court, except matters relating to taxation and allowance.

Article 19

Unmovable Property

The courts of the Parties where immovable property is situated shall be competent to determine the rights concerning such property.

Article 20

Other Court Jurisdictions

In matters other than immovable property, the courts of a Party shall have jurisdiction in the following cases:

- (a) if the defendant has his domicile or residence in the territory of that Party at the time of institution of the suit.
- (b) or the defendant has at the time of institution of the suit, a place or a branch of commercial or industrial nature or works for gain in the territory of that Party, and the suit relates to such activity.
- (c) or by an agreement in any form between the plaintiff and the defendant, the contractual obligations giving rise to the litigation are or have to be performed in the territory of that Party.
- (d) or in case of non-contractual liability the infringing act is committed in the territory of that Party.
- (e) or the defendant has accepted in any form the jurisdiction of the court.
- (f) or any application for provisional measures, if the courts of such Party are deemed competent to hear the principal dispute, by virtue of the provisions of this Agreement.

Article 21

Facts of Decrees

Subject to the provisions of this Agreement, the court of the Party requested to recognize or execute a decree shall, when examining the grounds of jurisdiction exercised by the courts of the other Party, be bound by the facts stated in that decree and on which jurisdiction is based, unless the said decree had been entered by default.

Article 22

Non-Recognition of Decrees

A decree shall not be recognized or executed in the following cases:

- (a) if it is not conclusive;

(b) it has not been executable;

(c) it has not been pronounced by a court of competent jurisdiction;

(d) it sustains a claim founded on a breach of any law in force, or is

contrary to the constitutional rules, sovereignty, security or the principles

of public order in the Requested party.

(e) it contravenes the rules concerning the legal representation of

persons suffering from lack of capacity in the Requested Party;

(f) it is entered by default and the defaulting party was not duly

summoned in accordance with the rules applicable in his country;

(g) it has been obtained by fraud;

(h) dispute in which the decree was passed is pending in a suit before one of the courts in the Party, between the same parties and involving the same cause of action, and that suit was raised before one of the courts of the latter Party at a date prior to the raising of that dispute in the court of the Party which passed the decree, and provided that the court before which the suit was raised, is competent to hear and decide upon it; or if the decree was rendered by a court of third state, between the same Parties and on the same subject matter, and has been recognized by the Requested Party;

Article 23

Procedures for Recognition or Execution of Decrees

Procedures relating to recognition or execution of a decree shall be subject to the laws of the Requested Party.

Article 24

Non-Reviewing the Merit of Decrees

1: The competent judicial authority in the Requested Party to recognize or execute a decree shall, without reviewing the merits of

the case, confine itself to ascertaining the compliance of the decree with the conditions provided for in this Agreement.

2. The competent judicial authority in the Requested Party shall, if so required by its laws, in executing the decree, take the necessary action to notify it to the concerned persons, in the same manner as it would have done had it been passed in its own territory.

3. The decisions for execution may be made for the whole or part of the decree, if the execution of such part of the decree is severable.

Article 25

Documents to Accompany the Requests for Recognition

The request for recognition and/or execution of a decree shall be accompanied by the following:

- (a) An official copy of the decree;
- (b) A certificate showing that the decree is final and executable, unless that is provided for in the decree itself;
- (c) In case of a default/ex-parte decree, an authenticated copy of the summons or any other document showing that the defendant was duly summoned;
- (d) A document to establish that the party who lacks legal capacity in litigation has been duly represented.

Article 26

Arbitrator's Decisions

1. The settlement of a claim which is reached between the Parties and approved by a competent court of either Party according

to its national law shall be recognized and enforced in the territory of the other Party, after ascertaining that it does not contain any provisions contravening any law in force or the constitutional provisions, sovereignty, security or the public order/policy in the Requested Party;

2. The Party requesting recognition or execution of a settlement must submit an official copy and a certificate from the court stating the extent to which the settlement has been satisfied.

Article 27

Submission of Application for Recognition

Application for recognition and execution of court decrees and settlements may be submitted directly by the party to the case to the competent court of the Requested Party.

Article 28

Status of Recognized Decrees

The decrees which have been granted recognition or enforcement shall have the same effect as those rendered by the courts of the Requested Party in the territory of that Party.

Article 29

Arbitral Awards

1. Arbitral awards made in the territory of either Party shall be recognized and enforced in the territory of other Party;
2. Arbitral awards shall be enforced only if the following conditions are fulfilled in addition to the ones stipulated in article 24:

(e) similar matter can be submitted to arbitration according to the law of the Party in which enforcement is sought.

(b) the award rendered on the basis of arbitration agreement or an arbitration clause between the Parties.

(c) the composition of arbitral authority is in accordance with the arbitration agreement or arbitration clause of the Parties, in conformity with the law of the Party which within whose territory the arbitration took place.

(d) the Parties were duly informed of the appointment of the arbitrator or of arbitration proceedings.

(e) the award became final at the State of origin.

3. The Party requesting the recognition and enforcement of an award shall produce a copy of the award accompanied by a certificate of the competent judicial authority in the Requesting Party to the effect that the award is enforceable.

4. A certified copy of the agreement between the disputant parties empowering the arbitrators to decide the dispute, shall also be produced.

Article 30

Settlement of Disputes

Any dispute arising out of the implementation and interpretation of this Agreement shall be settled through mutual consultation and negotiation.

Article 31

Consultation

The Central Authorities of the Parties shall consult at times mutually agreed for the best implementation of this Agreement. The Central Authorities may also agree on such practical measures as may be necessary to facilitate its implementation of this Agreement.

Article 32

Entry into Force, Amendment and Termination

1. This Agreement is subject to ratification. It shall be ratified according to the legal formalities provided in the Constitution and domestic laws of the Parties and shall enter into force for an indefinite period on the date of receipt of the last notification delivered through diplomatic channel by one Party to the other on the fulfillment of all necessary legal formalities for entry into force of this Agreement.
2. This Agreement may be amended by mutual consent of the Parties.

Any such amendment will be subject to the same ratification procedures as in paragraph 1 above.

3. Either Party may terminate this Agreement. The termination shall take effect on completion of six (6) months from the date on which it was notified to the other Party.

In Witness Whereof the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE, at New Delhi, on the 18 day of Khordad in the year of 1401 Iranian Hijri calendar corresponding to 8 day of June in the year 2022, in two originals, each in Persian, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. However, in case of any difference, the English text shall be used.

**For the Government of
The Islamic Republic of Iran**

Fathollah Ghavami
Fathollah Ghavami
Deputy for Human Rights
and International Affairs
Ministry of Justice

**For the Government of
The Republic of India**

Nitin Chandra
Nitin Chandra
Secretary, Department of
Legal Affairs
Ministry of Law and Justice